

єдиному економічному і соціальному середовищі як елементи єдиної транспортної системи України, внаслідок певних економічних і соціальних відмінностей, власних техніко-економічних особливостей, мають в забезпеченні транзитних потреб неоднакову значущість в обслуговуванні потреб населення і економіки в перевезеннях. Це зовсім не зменшує ролі кожного з них в рішенні загальної задачі - повному і ефективному забезпеченні транспортних потреб України [2-3].

Реформований залізничний транспорт України повинен стати найважливішою надійною і ефективною функціонуючою ланкою єдиного транспортного комплексу України.

Усі перетворення потрібно розглядати з двох позицій:

- економічна доцільність;
- не порушення технологічної стійкості залізничного транспорту.

Необхідно працювати відповідно до закону раціонального ведення бізнесу, чітко знати свої витрати і доходи по кожному виду діяльності, уміти гнучко реагувати на попит, бути клієнтоорієнтованою компанією.

Для цього необхідно вирішити цілий комплекс завдань, найважливішими з яких є:

- забезпечення необхідної правової бази функціонування залізничного транспорту України в умовах ринкової економіки;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій з метою оновлення виробничо-технічної бази галузі;
- забезпечення фінансової прозорості усіх видів діяльності;
- створення механізмів зацікавленості у ефективній роботі на усіх рівнях.

Список використаних джерел

1. Значение железнодорожного транспорта [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://scbist.com/wiki/8764-znachenie-zheleznodorozhnogo-transporta.html>.

2. Затонацька Т.Г. Розвиток транспортного сектору економіки України: існуючий стан та європейський досвід [Електронний ресурс] / Т.Г. Затонацька // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 1 (17). – С. 180-189. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n1.html>

3. Стратегические направления развития транспорта в Украине / [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://transport-journal.com/news/stratycheskye-napravlenyya-razvytyyya-transporta-v-ukrayne/>

УДК 330.342.142

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС ТА ТРАНСПОРТ

Косич М.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

Сьогодні науково-технічний прогрес став невід'ємною складовою господарчої діяльності людини, коли докорінно змінюються продуктивні сили, структура промисловості та взагалі виробничі відносини. Транспорт є важливою галуззю матеріального виробництва, бо поєднує виробника зі споживачем, коли продовжує процес виробництва у сфері обігу, доставляючи продукцію на ринки збуту. Тому транспорт потребує постійного оновлення відповідно до змін у виробничій сфері.

З одного боку сам науково-технічний прогрес змінював транспортну систему, коли наукові винаходи призводили до появи нових видів транспорту, наприклад, під час II НТР, поява автомобілів і т.і. З іншого боку впровадження результатів науково-технічного прогресу на транспорті призводить до збільшення пропускної здатності транспортних шляхів, збільшення місткості і швидкості пересувань. Впровадження науково-технічних розробок на залізничному транспорті є величезним ресурсом для підвищення ефективності залізничного бізнесу, а також запорукою розвитку всієї національної економіки. Будівництво залізниць позитивно впливало на соціально-економічний розвиток даної території: починала розвиватись промисловість, з'являлися міста, зростав рівень життя населення.

Сьогодні створена світова транспортна система. Загальна її протяжність перевищує 35 млн. км, з них залізниць - 1,2 млн. км. Внаслідок науково-технічного прогресу змінився розподіл праці між видами транспорту: значення залізничного стало зменшуватися на користь більш "мобільного" автомобільного та дешевшого трубопровідного. Морський транспорт продовжує забезпечувати 75% міжнародних вантажних перевезень, але втратив свої позиції у пасажироперевезеннях, за винятком туристичних. Найшвидше зростають перевезення пасажирів авіаційним транспортом, хоча у пасажиробігу він ще значно поступається автомобільному.

На території нашої країни існує дуже розгалужена мережа залізничного транспорту, що робить його значущим у всій системі

транспорт у взагалі. Таким чином, розвиток залізничної галузі може стати провідною силою економіки та призвести до економічного зростання, або, навпаки, стати перешкодою у досягненні позитивних результатів розвитку економіки.

Залізничний транспорт має вирішальне значення у забезпеченні економічних зв'язків як всередині України, так і в її зв'язках з іншими країнами. Тому необхідно розвивати залізничну галузь, модернізувати її відповідно до сьогоденних потреб сучасного ринку.

Список використаних джерел

1. Бальцерович Л. Свобода і розвиток. Економія вільного ринку. – Львів: Бібліотека журналу “Г”, 2000. – 333 с.

2. Гэлбрейт Дж. Экономические теории и цели общества. М.: Прогресс, 1976. – 406 с.

3. Шумпетер Й. Теория экономического развития. М., «Прогресс», 1982, 455с.

УДК 656.23:656.224

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Котик В.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

Ефективне управління інноваційними процесами на залізничному транспорті в сучасних умовах неможливо без оцінки зв'язків між різними факторами і результативними показниками, виявлення їх тенденцій і розробки економічних нормативів і прогнозів розвитку.

Пошук інноваційних можливостей і формування їх ефективних комбінацій для залізничного транспорту зводиться до вибору і реалізації конкретного інноваційного проекту, який представляє собою складну систему взаємообумовлених і взаємопов'язаних за ресурсами, термінами і виконавцям заходів, спрямованих на досягнення цілей. Застосування методики проектного управління на залізничному транспорті послужить найбільш ефективним підходом до оптимізації процесів реалізації інноваційних проектів. При цьому можливість підвищення ефективності робіт і необхідних результатів будуть досягнуті з найменшими витратами.

Основні завдання залізничного транспорту - своєчасне, якісне і повне

задоволення потреб у послугах перевезення пасажирів і вантажів, підвищення ефективності та якості роботи всіх ланок транспортної системи.

Інноваційний розвиток залізничного транспорту має відбуватися відповідно до всебічним комплексним планом, в якому чітко визначені стратегія, цілі галузі і способи їх досягнення. Це визначило виникнення низки суттєвих проблем на шляху інноваційного розвитку, серед яких можна виділити наступні:

- недолік вільних власних коштів;
- великий термін окупності інвестицій;
- великий знос основних засобів.

Всі ці обставини в сукупності знижують ефективність функціонування залізничного пасажирського транспорту.

Очевидно, що корінне поліпшення управління інноваційним розвитком повинно базуватися на всебічному врахуванні вітчизняного та зарубіжного досвіду. Будь-яка істотна зміна в динаміці основних показників залізничного транспорту вимагає коригування розроблених програм розвитку.

Таким чином, для забезпечення життєздатності залізничного бізнесу, необхідно рекомендувати:

- маркетингову стратегію - вдосконалення власних послуг;
- в якості базової інноваційної стратегії - захисну, тобто забезпечити відповідність активів галузі зростання обсягів виробництва (перевезень), а також утриманню і розширенню ринкової частки;
- в якості функціональної стратегії у виробничій сфері здійснити технічне переозброєння виробничої системи з метою забезпечення якісного зростання обсягів виробництва.

Щоб реалізувати функціональну стратегічну програму, слід здійснити:

- комплексне оновлення технічної бази за рахунок оновлення технологічної оснастки;
- модернізацію діючого обладнання і механізмів;
- реконструкцію основних фондів з впровадженням нових технологій.

Необхідно розробити нові норми витрат матеріалів і запчастин з метою зниження ремонтної складової в загальній собівартості перевезень; здійснити модернізацію та оновлення існуючого рухомого складу; застосовувати імпортозамінні технології. Одним з рішень цих проблем є відмова від закупівлі частини номенклатури матеріалів в ближньому і далекому зарубіжжі для того, щоб розмістити